Ч. 87 (14.336). Львів, середа 22. квітня 1936. Opłata pocztowa opłacona ryczałtem РІК LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Перед апеляційною розправою
за вбивство мін. Перацького.

В апеляційнім суді у Варшаві йде підготова до розправи за вбивство мін. Перацького. Апеляційна розправа починається в понеділок 27. квітня ц. р. і потреває найменше два тижні, бо суд розписав її на 12 днів. Розправою буде проводити віцепрезидент Гацек, обвинувачувати-муть прокуратори Рудніцький і Желенський. На розправі будуть усі 12 підсудних і тому приставлять ще одну лаву для підсудних. Розправа відбудеться в салі ч. 3 апеляційного суду при вул. Красінських. Частину суду, в якій буде йти розправа, перегородили від решти будинку. Всі кімнати опорожнили, в салі розправи доставили підвищення. Оборонці сидітимуть напроти підсудних, біля оборонців приставили два столи для журналістів. Тому, що саля розправи невеличка президент суду видасть дуже малу кількість карт вступу для публики.

Після маніфестаційного страйку.

СТРАЙК СКІНЧИВСЯ.

Загальний 24-годинний страйк у Львові скінчився у вівторок, 21. ц. м. в год. 6 раном. Всі фабричні працівники повернулись до своєї праці, розпочався знову рух трамваїв, появилися автобуси, вийшли газети і ціле життя в місті пішло знову нормальною ходою.

ХТО СТРАЙКУВАВ?

Для вірної інформації слід зазначити, що крім робітників по фабриках і приватних варстатах до маніфестаційного страйку прилучилися всі друкарі, наслідком чого в понеділок газети не вийшли, далі шофери, кельнери і багато торговельних помічників. Застрайкувала теж технічна прислуга в кінах і театрах, наслідком чого не було ніде кінових сеансів, ні театр. вистав. Трамваю не вдалось орухомити, зате вечірне освітлення міста переведено при помочі змобілізованих шкільних терціянів, судових возьних і т. п. під охороною поліції.

СПОКІЙ У ЛЬВОВІ.

У Львові запанував повний спокій. Робітники всіх категорій, що провели солідарно 24-годинний маніфестаційний страйк, вернулись до праці. По місті ходять ще скріплені поліційні стежі, які будуть певно в найближчому часі стягнені.

Дві сензаційні димісії.

ВІДГОМІН КРІВАВИХ ПОДІЙ У КРАКОВІ.

ВАРШАВА, П. А. Т. Президент Польщі на внесок ради міністрів звільнив зі становища краківського воєводу **Казимира Світальського.** Одночасно премієр ради міністрів звільнив **І. Матушевського** зі становища голови ощадносно-відддовженевої самоуправної комісії.

До димісії краківського воєводи Світальського подав варшавський „Куріер Поранни“, орган зближений до уряду, такий коментар: Димісія воєводи Світальського є актом далекосяглого морального значіння. Між урядом і димісіонованим краківським достойником ніхто не може дошукатися ні політичних ні ідеольогічних ріжниць. І пригадують, що Казимир Світальський був леґіоністом, працював кілька років у прибічній канцелярії марш. Пілсудського, по травневім перевороті був директором департаменту, міністром, премієром, маршалом сойму, вкінці віцемаршалом нового сойму, отже мав за собою гарну минувшину. Всеж таки коли уряд дійшов до переконання, що він відповідає за жалюгідні краківські події, не завагався витягнути якнайдальших висновків.

Прем. Косцялковський іде
ДО БУДАПЕШТУ.

Напружене в останіх днях політичне положення вже прояснюється. Здоровля прем. Косцялковського покращало так, що премієр виїде до Будапешту в середу 22. квітня ц. р. До Варшави премієр вернеться вже в суботу, щоб прийняти бельгійського премієра ван Зелянда.

Італійська перемога в Оґадені?

АСМАРА, 21. 4. ПАТ. Офіційні джерела подають, що абісинське військо в Оґадені розбите. Подробиці невідомі.

РИМ, 21. 4. ПАТ. У воєнному комунікаті ч. 191. марш. Бадоліо повідомляє, що італ. перемога в Оґадені біля Дагане матиме поважні наслідки. Абісинці розбиті втікають здовж караванних шляхів, італійці їх переслідують. Деякі італ. змоторизовані частини посунулись на 100 км. Зокрема відзначились лібійські добровольці. Головну кватиру перенесли до Дессіє.

АБІСИНСЬКЕ НАСВІТЛЕННЯ СИТУАЦІЇ.

АДДІС-АБЕБА, 21. 4. ПАТ. Згідно з вістками, що надходять з північного фронту, італійці не зайняли ще місцевости Анкобер; абісинці надіються, що там зустрінуть італійці поважний опротив. Негус відступив з арміями расів Касса, Сеюма й Імру зі запасними військами до західних околиць Абісинії. Абісинські сили сягають 150—200 тисяч вояків.

На південному фронті — як кажуть абісинські джерела — перебуває 150 тисячна армія на терені Гаррару, Чічіє, Габо й Аллята. Дотеперішні абісинські втрати оцінюють на 50 тисяч осіб, з чого 15 тисяч згинуло від трійливих ґазів. Крім того згинуло побіля 5 тисяч цивільного населення.

АБІСИНСЬКИЙ УРЯД ЗАЛИШАЄТЬСЯ У СТОЛИЦІ.

АДДІС АБЕБА, 21. 4. ПАТ. На останньому засіданні уряд рішив залишитися у столиці з внутрішньо-політичних мотивів.

ЦІСАРЕВА НЕ ВИЇХАЛА.

АДДІС-АБЕБА, 21. 4. ПАТ. Вістки з італійських джерел про виїзд цісаревої виявилися неправдивими. Телефонічна сполука з Афдемом, Анкобером та Джіджіґою відбувається без перепон — значиться ці міста не заняті.

ЗАВЗЯТІ БОЇ БІЛЯ АДДІС-АБЕБИ.

АДДІС-АБЕБА, 21. 4. ПАТ. Райтер повідомляє: На північ від міста йдуть завзяті бої; подробиці невідомі.

Deus ex machina?!

Львів, 21. квітня 1936.

Колиб хронікар післятравневих часів хотів утримати свою хроніку у панеґіричному тоні, то саме тепер, наприкінці 10-тих роковин травневого перевороту, мав би розгризти дуже важкий горіх. За той час було чимало моментів, які — делікатно кажучи — з ідилею не багато мали спільного; адже й був напр. 1930 рік з краківським конґресом, „пацифікацією“ і Берестям, адже було за тих 10 літ таки 15 змін кабінету, які хоч і називалися скромно „змінами варти“, то проте мали свої причини. Сьогодні може навіть нема таких рішучих претендентів до влади, як колишній „центролів“, не кажучи про „хієно-пяст“ з рр. 1926/28. А проте сьогодні відносини у Польщі може ще складніші, — саме тому, що найповажніші трудноші у політичній, соціяльній і господарській ділянці істнують після того, як переведено вже всі ті закони, що мали остаточно вирішити всі засадничі сумніви, остаточно стабілізувати устрій і систему правління.

Ось зберім кілька фактів тільки останніх двох тижнів. Із орґанізаційно-політичного життя пригадаймо, що в тому часі постало у Варшаві „Народове Стронніцтво Праци“, з діячами колишньої НПР (Народ. Партія Роб.) — лівиці, що приступили були до ББ; на Волині постала волинська „реґіональна група“, як „осередок польської політичної думки на волинському терені“; у Познані відбувся зїзд делеґатів якоїсь нової радикально-селянської партії, заснованої послом Мрозом, а на Шлеську істнує Народово-Хшесьціяньске Зєдночене Праци, — теж санаційна партія. Крім того санаційний „Бунт Млодих“ виразно взиває до створення спільної орґанізації всіх правих польських молодих елементів, яких не ділить уже особа Йосифа Пілсудського, що стала вже — як арґументує той часопис — всіми признаною загально-національною історичною цінністю. Одночасно йдуть — як читаємо у тому самому „Бунті Млодих“ (що зрештою є прилюдною тайною) — практичні заходи, щоб створити „спільний фронт“ усіх лівих елементів, конкретно — Стр. Людового, ППС і комуністів. Вкінці знаємо, як шалено вперед пішла активізація офіціяльної і неофіціяльної польської ендеції, яка не цурається навіть використовувати львівські події для своїх цілей, впрягаючи до свого воза навіть такі чинники, які найменше туди годяться (читай текст відозви двох польських єпископів у Львові). І все це діється після того, як тезу про зайвість і шкідливість політичних партій закріплено у законі про виборчу ординацію та у внутрішній орґанізації парляментарних установ, де навіть назва „клюб“ стала проскрибованою.

Залишім опозицію всіх родів і мастей на боці і погляньмо, як виглядає сам урядовий табор. Консервативний „Час“ заявляє, що істнує сьогодні у Польщі „найгірша лінія поділу“, бо повний брак звязку між урядом і соймом з одного боку та польським громадянством з дру-

гого, і виразно домагається трьох річей: 1) нових соймових виборів, 2) виборів до самоуправних установ і 3) свободи преси і свободи зборів. Яке характеристичне явище, що в обороні лібералізму політичного, в обороні засади, що прилюдна критика не шкодить державі й режімові, виступають навіть консервативні! У відповідь на актуальне питання надзвичайної соймової сесії один варшавський публіцист заявляє, що „сойм не є вже затичкою безпеки", а в „Хвілі" читали ми кілька днів тому цілком слушне речення: „прилюдна опінія ломить собі голову від якогось часу, щоби збагнути, хто і що репрезентує у нинішніх часах урядовий табор". Ще дужче ломили собі голову пресові цензори в комісаріяті уряду м. Варшави, коли в суботу в ночі прийшов з президії ради міністрів приказ сконфіскувати всю, від першого до останнього рядка з наголовком включно, передову статтю „Газети Польскої", центрального півурядового щоденника, якого екзистенція на 100% залежить від волі уряду. Варшавський (теж проурядовий) „Експрес Поранни" цитує голоси закордонної преси про ту конфіскату (бо так дивно діється, що завжди у Польщі про найцікавіші актуальні події варшавська преса мусить покликуватися щойно на чужинецьку, а львівська чекати приходу часописів з Варшави), яка ту конфіскату „вважає симптомом найцікавіших напружень, що дивним дивом збіглися з недугою п. премієра Косцялковського". Нема ніякого сумніву, що відбиском тих „напружень" є остання димісія краківського воєводи Світальського й димісія Матушевського зі становища голови ощадностевої комісії для самоуправи. Виходилоб, що уряд рішив не церемонитись з тою „полковницькою" групою, яку ніби репрезентують пп. Мєдзінський—Світальський, і що одночасно перестав церемонитись з лідером і головним речником оборонців дефляційної політики, згаданим кол. міністром фінансів п. Матушевським.

Вказувалоб це на рішучість уряду. Але тут знову виринає питання: на кому спирається сам уряд? Які чинники є його силою, які організації та які конкретні успіхи праці? Не вдаючись у точнішу аналізу тих питань, можна ствердити, що про тривкість уряду п. Косцялковського не свідчать безупинні поголоски про чергову „зміну варти". Про тривкість того уряду не свідчить факт, що він не зважився на ніякі глибші реформи в ніодній ділянці, за виїмком хіба тих декретів міністра фінансів, що змагали до зрівноваження буджету. Не використав той уряд навіть знаменитої нагоди для стабілізації національних відносин, для якихнебудь поважніших реформ, що їх домагалось і домагається українське громадянство.

Ми вже звертали увагу негайно після львівських подій, що їх підложжя дуже складне і що скидати вину виключно на комуністів — це упрощувати справу. Ніякий опозиційний чинник не міг би використати ситуації для виступу на таку широку мірку, колиб ситуація не була пригожа не тільки через нужду робітництва, але й через брак стабілізації політичних відносин. І тому ані Краків ані Львів не явився на овиді останніх днів як „деус екс махіна".

Питання проливів та український державний інтерес.

„Лекція ломання договорів", яку недавно дала Німеччина, не минула безслідно: Австрія вже розправилася з Сен-Жерменом, Туреччина підіймає руку на льозанський договір, що забороняє їй фортифікувати чорноморські проливи — Босфор та Дарданелі. І знову на міжнародній небозвід виринає старе питання проливів. Воно не істнувало так довго, як довго Чорне Море було внутрішнім турецьким озером, як довго всі пристані були під безпосереднім володінням султана і вся прибережна смуга — під його васалями. (Волощина, Молдавія, Крим, Черкеси). Коли на Чорному Морі появлялись нетурецькі судна, належали вони або до західних держав та переїставалися у Чорне Море попід мури султанського сераю за дозволом Високої Порти, або до запорожців, що зрештою у нікого дозволу не питали. Для Литви, Польщі та України Чорне Море не уявляло собою ніякої господарської вартости, бо його північне побережа стало кочевищем, а проливи найшлися у турецьких руках.

Щойно з хвилиною, коли Озів дістався у російські руки, на північному береві Чорного Моря появилася держава, яка близько зацікавилась морем та проливами. Царгород манив москалів своїм історичним престіжем, як давній осідок Східної Імперії, якої наслідниками уважали себе царі, а також своїм географічним положенням, що давало економічну та стратегічну перевагу не лише на Чорному Морі, але й на Балкані та у Леванті.

Безпосереднє володіння Царгородом було для Росії величньою, але далекою метою, від якої ділила її збройна сила Туреччини та заздрість інших великодержав, що боялися за свої інтереси на Сході. Неодна дипльоматична кріза, неодна морська демонстрація, неодна війна виповняла історію проливів. Не могучи безпосередньо володіти проливами, російський уряд намагався дати їм такий правний статут, що забезпечував би російські інтереси. Первісно, як Росія чулася дуже сильною, вона бажала, щоб проливи були отверті як для торговельних суден, так і для военних. Щойно кримська війна навчила москалів, що на морі можна дістати здорового прочухана і що воно безпечніше, коли проливи замкнені. Росія зрозуміла, що вона наскрізь сухопутна держава, що на морі важко їй утримати перевагу у ривалізації з Англією, тому воліла, щоб до остаточної розгривки з цією останньою дійшло виключно на азійському суходолі.

Щоб зєднати московського кольоса на свою сторону, антанта обіцяла йому після перемоги у світовій війні Царгород з побережами проливів. Коли ж мирові конференції приступили до перебудови Европи, Росія, повалена революційною немічю, не мала поважнішого впливу і на урегулювання правного стану чорноморських проливів, що його приняли 1923. року у Льозанні. Туреччина добровільно підписала тоді протокол, долучений до льозанського договору, що ліквідував

о. О. ПРИСТАЙ.

3)

В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАВИЛОНІ.

Від моїх парохіян, що приїзджали зза моря на відвідини до Старого Краю, наслухався я про Америку багато таких оповідань, немов із „Тисяч і одної ночі". Австрійсько-галицькому громадянинові просто тяжко було повірити, що на світі істнує край з такою широкою і правдивою свободою. Недиво, думав я собі, що в тій Америці стільки міліонерів і люди так хутко багатіють. Бо свобода дає підприємчивим людям змогу дороблятися маєтку. Де свобода й освіта, там і добробут!

До цієї свободолюбної і багатої Америки масово емігрували зубожілі галицькі селяни. Там збагачувалися і з них робилися заможні американські громадяни. Отжеж, коли в Галичині я працював з успіхом серед нашої сільської бідноти, то тим більших досягнень можу сподіватися в Америці, де наші земляки жили в добробуті. Зі журівськими малоземельниками, поденниками й двірськими форналями я придбав для них цілий ряд національно-громадських установ, хоч австрійсько-галицька бюрократія постійно кидала нам колоди під ноги. В умовинах галицької нужди доказували ми просто чудес, а тимбільше буде можна виконати чимало корисного для нашого народу в Америці. Там напевно будуть сприятливі умовини праці. Бо передовсім американська свобода забезпечує кожному народові його вільний розвиток. А крім того наші заокеанські емігранти, це здебільшого заможні люди, тобто не пригнічені важкими турботами про передновок і взагалі про життєві злидні, можуть брати навіть дуже активну участь в національному русі. Для мене відкривалася там нагода до діяльности! Але це все були покищо тільки мрії... А від них до дійсности було ще далеко. Бо, повторяючи за Блонтом, як сни є лише фантазією тих, що сплять, тимсамим фантазії є лише снами мрійників.

З повені моїх думок я отямився аж у Кракові. Була вже год. 6.30. Тут ми надали наші куфри до німецької пристані Бремен через Мисловиці. По півгодинній перерві всіли знову до вагону й пустилися в дальшу путь. Але за Краковом наш поїзд, що був уже під німецькою управою, замісць поїхати через Мисловиці до Бремен, кудою ми надали свої куфри, преспокійно спрямувався до Одербергу[1]). Тут перший раз у свому житті зустрінувся я з німецькими залізничими урядовцями, що були чемні й дуже услужні. Ми зараз відчули ріжницю між нашими „краєвими порядками" і цим зразковим ладом у культурному світі. Не сподівалися ми, галицькі „пецухи", що поза Галичиною і носа не показали та взагалі не дуже розщибалися по залізницях, що справа з нашими куфрами буде так легко полагоджена. Вславши телеграму, що за неї заплатили 1 марку 48 фениґів, залишилося нам досить вільного часу. Бо наш поїзд приїхав до Одербергу в годині 10-ій хвилин 48 передполуднем, а до Берліна мав відїхати в 12-ій годині. Тому, поснідавши, ми могли ще оглянути це пограничне місто.

Одерберг, це чисте й веселе місто з гарними каменицями, що біля них були городи, з чистими вулицями й хідниками. Мешканці, мужчини й жінки, були здебільшого високого росту, жваві й веселі. Кухарки відріжнювалися своїми білими серпанками на голові, а свій „фах" проявляли кошиками, повними харчів. На вулицях було чути три мови. З них переважала німецька. За нею йшла польська й чеська. Але крім німців, поляків і чехів, жили в місті також жиди, що одіжжю встигли вже „зевропеїзуватися" тут. Не мали на собі ні довгих халатів, ні ярмурок. Навіть пейси зникли в них.

Перед відїздом поїзду ми піддалися оглядинам митних німецьких урядовців. Ціла „ревізія" полягала на тім, що нас запиталися:

„Що там маєте?"

На тім і закінчили митарі своє урядування. Точно в 12-ій год поїзд відїхав.

Приїхавши до Берліна, ми знайшлися в новому клопоті. Бо кондуктор заявив нам, що до Бремен мусимо пересідати на Потсдамербангоф[2]), положенім на другому кінці Берліна. Ми висіли з поїзду та щойно почали розглядатися за поліцаєм, щоб розвідатися, кудою нам дістатися до Потсдаму; тоді приступив до нас якийсь старший пан. Був порядно одітий, а на голові мав високий циліндер. Почав говорити берлінським діялектом, малощо зрозумілим для нас, „галицьких нимців". Спитав чого нам треба, та чи не міг би він помогти нам в чімнебудь. Тут мушу мимохіть згадати, що я їхав з Коломиї аж до самої Америки у священничій рясі. Наш незнайомий вислухав наші „болі" і пішов до каси білетів. Там купив якусь бляшку з числом і вийшов перед двірець, де викликав те число, що було на бляшці. В тій хвилині зявився фіякер. Незнайомий сказав нам, щоб ми всіли, а потім сам вліз за нами до фіякра. Візникові наказав їхати на потсдамський залізничий двірець. Тут була для нас нова заковика, бо ми не знали, як заплатити услужному німцеві, словами чи ділом, себто дрібними. Розлучаючись з цим увічливим німцем, ми не знали, хто він був. Тепер, коли читаю в моїх записках про цю берлінську пригоду, здогадуюся, що це був німецький державний детектив. І його завданням було опікуватися приїзжими чужинцями, щоб вони не попали в руки яких небудь обманців, що їх достатком крутиться на кожному кроці у великих містах.

(Далі буде.)

[1]) По-чеськи Богумін, це прикордонний залізничий вузол.

[2]) Потсдамський залізничий двірець

Дехто з наших Вп. Передплатників реклямує книжки, які ми висилали зі серії БІБЛІОТЕКИ „ДІЛА", тому ще раз повідомляємо, що перший том нашої бібліотеки висилали ми тільки тим Вп. Передплатникам, які зголосили передплату на БІБЛІОТЕКУ „ДІЛА". Якщо хто ще з Вп. Передплатників „Діла" схотів би передплачувати і бібліотеку, нехай пришле зголошення. Цілорічна передплата за 12 томів на Бібліотеку „Діла" для передплатників „Діла" — 18 зол., для непередплатників нашого часопису — 24 зол. Можна сплачувати місячно. Усіх що одержали перший том нашої бібліотеки, новелі У. Самчука „Віднайдений Рай", просимо долученими до книжки почтовими складанками присилати передплату.

...стан ними між нею та антантою; вона зобов'язалася демілітаризувати широку смугу по обох берегах Босфору, Дарданелів та моря Мармара і недалекі острови. Мала це бути гарантія свободи проливів, які вже мали бути отверті для торговельних та воєнних кораблів.

Теперішня стоп, при демілітаризації проливів, є дещо немилий для Туреччини, та куди більш прикрий для СССР. Він загрожує *частину турецької території* на периферіях держави, зате *совітське побережа Чорного Моря*. З огляду на те, що закордонна політика Туреччини орієнтується на Москву, після уфортифікованих проливів большевики не потребували б боятися в випадок війни ніякого нападу крізь Чорне Море (наші побережжя СССР будьто дуже короткі, будьто недоступні). Тому за турецькими домаганнями ремілітаризації проливів слід добачувати ... большевицького союзника, який хоче замкнути царгородські ворота, щоб чутися за ними, як у себе дома.

Ледви чи є у дипльоматичній історії якесь питання, яке мало би з українського погляду таку вагу, як питання проливів, питання нашого одинокого виходу у світ і безпеки нашої головної природної границі. Чи наш *державний* інтерес вимагає, щоб проливи були замкнені чи отворені, здемілітаризовані чи уфортифіковані — це питання дуже цікаве та надто широке, щоб його можна було розглядати у невеличкій газетній статті.

Дещо простіше виглядає ця саме справа з погляду наших *визвольних інтересів*. З хвилиною, як наш нарід підійме зброю проти московського окупанта, необхідний звязок зі вовнішним світом, що уможливив би постачання для української армії товарообміни і т. д. Нас не може вдоволити сухопутній звязок, залежний від політики того чи іншого сусіда. Якщо ми ждемо визвольної боротьби, а не інтервенції, нам необхідний вільний доступ через море. І тому для нас дуже важно, щоб підчас майбутніх, може вже недалеких, визвольних змагань чужі кораблі могли свобідно причалювати до наших пристаней, щоб турецький уряд не мав змоги під впливом совітського замкнути проливи батеріями та фортифікаціями і лишити наш нарід без звязку зі світом — сам насам з ворогом.

(гал.)

Після крівавих подій у Львові.

КРІВАВІ ПОДІЇ І ЦЕНЗУРА.

У варшавськім сіоністичнім органі „Наш Пшеґльонд" відомий жидівський публіцист Реґніс помістив статтю з гострою критикою строгої системи цензури підчас останніх крівавих подій. Коли дійде до важливих подій — пише Реґніс — в редакції дожидають урядового комунікату. Коли в пон. 6-ій вечором зі Львова надійшли телефонічні вістки, редактор кивав скептично головою, знаючи, що з цього нічо не вийде. З комісаріяту уряду повідомили, щоб нічого не писати і ждати офіційного комунікату. Закордонні кореспонденти подали вже вістки кілька годин швидше. В радіо можна було почути комунікати по німецьки, французьки і чеськи. Читач мусів ждати, бо це мабуть важніше для закордону, ніж для краю. Чергового дня починається дивна гра. Опозиційні і інформаційні часописи мовчать і не подають ніяких вістох, крім урядових комунікатів. Знову львівські часописи не могли подати інформацій своїх співробітників, репортерів ні наочних свідків. Зате львівські часописи подавали телеграми ПАТ-а, „Іскри", себто у Львові подавали варшавський опис львівських подій. Телеграми агенції „Іскри" доповнювали ще інформаціями АТЕ. Решти фактів не обговорювали і львівських подій всестороньо не висвітлять навіть спізнені внески та посольські інтерпеляції.

МЕМОРІЯЛ ЛЬВІВСЬКИХ ДОСТОЙНИКІВ.

Один з варшавських часописів повідомляє: В політичних колах кружляють поголоски, що б. премієр проф. Бартель, кол. воєвода Борковський і професори політехніки Надольський, Кручковський та Сосніцький збирали підписи під декларацію, яку спеціяльна делеґація завезе до Варшави і предложить центральній владі у звязку з останніми львівськими подіями.

За скликання сойму на надзвичайну сесію.

Кружляють поголоски, що група робітничих послів робить заходи, щоб скликати сойм на надзвичайну сесію. Одначе такий внесок мусіла би підписати бодай половина послів. Кінець кінців рішення в цій справі залежить від президента. Дуже можливе, що уряд з власної спонуки скличе надзвичайну сесію сойму вже в половині травня ц. р., але це неправдоподібне. Сойм не відограє вже долі вентиля безпеки — пише польська преса — і до того робітничі партії не є в ньому заступлені. А тут крім львівських подій ходять поголоски про окупацію фабрик, про конфлікти з робітниками в Лодзі, Кракові і Сосновці.

Положення в Европі поважніше

ЯК 1914 Р.

ЛЬОНДОН, 21. 4. ПАТ. У промові, виголошеній вчора у Менчестері, міністер війни Купер **закликував до збільшення регулярної армії тому, що теперішне положення в Европі поважніше як 1914 р.** Цей стан обходить англійців дуже близько — чим скоріше вони собі зясують це, тим краще не лише для них, але й для світу. Анґлія не може рахувати на те, що залишиться осторонь від подій. Слід глянути дійсності в очі і взяти на себе відповідальність. Тимчасом теперішня британська армія менша як 1914 р.

Революція в Гондурасі?

МЕКСИК, 21. 4. ПАТ. Часопис „Ультімас Нотісіас" подає з міста Манаґуї (Нікараґуа), що проти президента республіки Гондурас (Середня Америка) вибухло повстання. Повстанці перейшли у кількох місцях кордони. Йде їм про те, щоби президент Гондурасу не залишився на свому становищі на нову 6-літню каденцію.

—o—

Козаки вертаються у ласку.

МОСКВА, 21. 4. ПАТ. Як подає ТАСС, ЦВК СССР рішив знести всі обмеження дотично служби козаків у червоній армії; від цей розпорядок не відносить лише одиниці, що втратили права на основі судового присуду. Як причину подає ЦВК обставину, що козаки віддані совітській владі та бажають боронити краю разом з іншими працюючими.

Присилайте передплату!

Одна цікава анкета.

„Ле Журналь", один з найбільших париських щоденників, розписав був недавно анкету, в якій взяло участь понад сто тисяч осіб. Анкета ця обіймала такі чотири питання:

1) Чи на вашу думку европейський мир залежить від франко-німецького зближення? Вислід відповідей на це питання був такий: 78.169 — так, 20.744 — ні.

2 Думаєте, що ми можемо порозумітися з Німеччиною? Відповіди: 69.161 — так, 26.276 — ні.

3) Маєте довіря до франко-совітського союзу? Відповідь: 13.006 — так, 78.268 — ні!

4) Чи на вашу думку Ліґа Націй зможе колись витворити трівкий мир в Европі? Відповідь: 17.756 — так і 72.792 — ні.

КРІЗА БАЛКАНСЬКОЇ АНТАНТИ НА ТЛІ ПИТАННЯ ПРОЛИВІВ?

АТЕНИ, 21. 4. ПАТ. Міродатні круги заперечують — через Атенську Агенцію — чутки про крізу внутрі Балканської Антанти; поширив їх часопис „Вради". Грецькому урядові невідомо, щоб турецькі домагання укріплення проливів довели до розбіжности думок між членами Балканської Антанти.

КОНФЛІКТ МІЖ КОМІТЕТОМ 13-х І ЧЕРВОНИМ ХРЕСТОМ.

ЖЕНЕВА, 21. 4. ПАТ. Предсідник комітету 13-х Мадаріяга зложив предсідникові міжнародного Червоного Хреста протест тому, що управа Червоного Хреста відмовилася дати комітетові 13-ох інформації дотично бомбардування санітарних амбулянсів італійцями.

—o—

УРУҐВАЙ СОЛІДАРИЗУЄТЬСЯ З САНКЦІЯМИ.

МОНТЕВІДЕО, 21. 4. ПАТ. Уруґвайський міністер закорд. справ Уруґваю заперечив чутки немовби Уруґвай підтримував тенденції до знесення протитал. санкцій.

—o—

УТІКАЧІ З ЕСПАНІЇ.

ҐІБРАЛЬТАР, 21. 4. ПАТ. До Ґібральтару напливають сотки утікачів з Еспанії, що бояться заворушень та переслідувань.

ІМЕНУВАННЯ В НІМЕЦЬКІЙ АРМІЇ

БЕРЛІН, 21. 4. ПАТ. Канц. Гітлер, як начальний вожд, надав нині міністрові війни ген. фон Бльомбергові рангу фельдмаршала, командантові армії ген. Фрічеві рангу ґенерала-полковника, адміралові Редерові командантові фльоти рангу ґенерал адмірала, міністрові летунства ген. Ґерінгові рангу ґенерала-полковника.

ДАЛЬШІ СЕЛЯНСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В ЮГОСЛАВІЇ.

БІЛГОРОД, 21. 4. ПАТ. В околиці м. Осєк селяни обкинули жандармів камінням; жандарми, стріляючи, убили 3-ох селян.

БІЛГОРОД, 21. 4. ПАТ. Як стверджують офіційні дані, підчас заворушень у Керестінац (округа Самобор) 11 осіб убили 3 ранили: арештували 10.

З організаційного руху.

Повітовий Зїзд УНДО в Камінці Струм.

Дня 17. квітня ц. р. відбувся в Камінці Стр. у великій салі Народнього Дому Повітовий Народній Зїзд УНДО при участи 105 делеґатів і мужів довіря, у цьому 8 священиків і коло 25 світських інтеліґентів та кільканацятьох міщан; решта селян з усіх майже сіл камінецького судового повіту.

Збори відкрив і їм проводив при почесній президії о. *Задворняка* з Деревлян і п. *Миколи Малиновського* зі Стрептова дотеперішній голова Повітового Народнього Комітету о. шамбелян *Михайло Цегельський*, парох і декан у Камінці Стр. Секретарював п. Зиновій Сатан.

Політичний реферат виголосив посол тут. округи п. *Володимир Кузьмович*. Референт зясував наперед політичну ситуацію в Европі і потім наше політичне положення взагалі та в Польщі зокрема. Обговорив потребу аміни нашої тактики без зміни основ нашої політичної програми і навів важніші домагання, що їх поставила до уряду теперішня Українська Парляментарна Репрезентація через свою президію. Обговорив працю наших послів у соймі і при цьому виказав ріжницю в тактиці посольської волинської групи під проводом посла Певного. Мотивував виступ наших послів у буджетовій комісії та вказував на потребу політичної організації, яку у нас веде УНДО, далі на потребу політичної дисципліни та праці у всіх ділянках нашого національного, просвітнього та економічного життя.

Після реферату вивязалась політична дискусія, в якій забирали голос: о. Артимишин, п. Осип Мулькевич, д-р Цегельський, п. М. Чипчар, д-р П. Мішко, п. Брикайло, п. Малиновський і п. Войтович. На всі піднесені в дискусії запити і побажання дав відповідь і пояснення посол В. Кузьмович.

З черги приступлено до вибору Пов. Народнього Комітету УНДО. Вибрано: головою п. *О. Мулькевича*, заст. голови о. д-ра Іґн. Цегельського, секретарем д-ра П. Мішка — всіх з Камінки Стр. і членами: о. Артимишина з Батятич, д-ра Ів. Лемішку з Камінки, Теод. Кошарського з Камінки, М. Малиновського зі Стрептова і Притулу Еммануїла з Тадань. Вкінці зголошено резолюцію з висловами повного довіря і признання проводові УНДО й Українській Парл. Репрезентації та її президії з одобренням теперішньої політичної тактики. Зокрема висловив довіря послові тут. округи п. Володимирові Кузьмовичеві.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

Бандитський напад комуністів

НА ГОЛОВУ ФІЛІЇ „ПРОСВІТИ" В КОСОВІ.

Молодь околиць Косова є вже відома зі своїх большевицьких подвигів. Вона під впливами жидівсько-комуністичного шумовиння і зовсім не розбирається в засобах боротьби з усім, що українське, про що вже нераз писала наша національна преса. Большевицькі напади звертаються в першу чергу на українські установи, чільніші одиниці та взагалі на національно свідомих громадян.

Нині приходиться нам занотувати знов один такий бандитський вчинок. І так у ночі з великої пятниці на суботу, большевицька банда вибила всі шиби у голови Філії Т-ва „Просвіта" в Косові адв. д-ра Петра Рондяка (вже другий раз). Безпосередньою причиною цього нападу був процес, який веде д-р Рондяк як правний заступник читальні „Просвіти" ім. Павлика на Монастирськім—Косів за її майно. Цей процес почався саме у великий четвер 9. квітня ц. р. До процесу дійшло ось чому: Гол. Виділ Матірнього Т-ва „Просвіта" у Львові припинив в урядуванні виділ читальні „Просвіти" ім. Павлика на Монастирськім за протистатутову діяльність і назначив одночасно кураторію, яка по виключенні з членів читальні шкідливих елементів, скликала Заг. Збори, на яких вибрано новий виділ. Тому, що майже цілий старий виділ читальні з богатьома подібними їм большевицькими прихвостнями опинився поза читальнею, не хотів віддати майна читальні новому виділові (власний будинок, музичні інструменти та інші речі), ба що більше, без згоди Мат. Т-ва у Львові перенесли це майно на кредитову кооперативу „Єдність", яка є членом Русского Ревізійного Союзу Кооператив. Тому новий Виділ мусів виступити з цією справою до суду. В імені нового Виділу читальні виступав в суді адв. д-р Рондяк. Противну сторону, себто опозицію большевицького покрою (старий виділ) заступав адв. д-р Гардецький. І саме тому, що д-р Рондяк став в обороні читальні, а тим самим в обороні інтересів Матірнього Т-ва, впав жертвою нападу большевицького шумовиння. Цей факт потряс всіми косівськими членами до глибини і косівське громадянство висловило йому з цього приводу своє співчуття.

Зате вчинок д-ра Ґардецького рішуче осудило все національно свідоме громадянство Косівщини, бо виступаючи як правний заступник опозиції (та ще большевицької!) шкодив не тільки самій читальні, але також Матірньому Т-ву. За таку протинаціональну роботу новий Виділ читальні одноголосно виключив д-ра Гардецького дня 14. квітня ц. р. з членів читальні та звернув йому 1 зол. членської вкладки.

Здогадуються, що після цього вчинку, д-ра Ґардецького виключать з членів з усіх інших культурно-освітніх товариств у Косові.

Ґенеральний страйк у Палестині.

ЛЬОНДОН, 21. 4. ПАТ. Після останніх подій **араби рішили проголосити ґен. страйк у цілій Палестині**, щоб заставити британську адміністрацію сповнити їхні домагання, зокрема, щоб заборонили жидам поселюватись та купувати землю в Палестині.

ЄРУСАЛИМ, 21. 4. ПАТ. На шляху Єрусалим —Гайфа комунікація перервана, як і взагалі коловий рух у цілому краю. Поїзд з Тель Авіву до Єрусалиму обкидали камінням.

БЕЙРУТ, 21. 4. ПАТ. Урядово стверджують, що підчас заворушень у Яфі убили 19 осіб, ранили 130.

НАПАД НА ПРОЧАН.

БЕЙРУТ, 21. 4. ПАТ. На палестинській території, під Дженін, араби обкидали камінням самохід з ливансько-французькими прочанами; всі легко ранені. Виновників арештували.

—o—

Паніка в Аддіс-Абебі.

АДДІС-АБЕБА, 21. 4. ПАТ. Уряд ще залишився у столиці, але зовсім безсилий в обличчі паніки, що шириться серед населення. Шлях з Дессіє заповнений відступаючою армією та утікачами. За нею закопують міни та приготовлюються зірвати мости, щоби не допустити італійців до столиці. Бояться, що в часі між відступом абісинців а перед приходом італійців до міста впадуть опришки, що ховаються в околиці. Маси людей ріжних народностей прохають британського посла, приняти їх на екстериторіяльний терен.

Британські представники намагаються опанувати паніку між европейцями, намовляючи їх вернутись домів, а не хоронитися в городах посольства.

Через цілий вчорашній день та минулу ніч населення Аддіс-Абеби виїздило — місто опустошіло; ті, що залишилися, спокійно ждуть італійців. Добровольці вирушили назустріч ворогові.

Абісинська справа на засіданні Ліґи Націй.

ІТАЛІЯ НЕ ВИННА..

ЖЕНЕВА, 21. 4. ПАТ. Після тайного засідання Ради Ліґи Націй відбулося в 11 годині явне; предсідник, австралійський делеґат Брос, відчинив засідання. Після звіту предсідника комітету 13-ох амб. Мадаріяґи забрав голос бар. **Альоізі**. Він боронив становища, яке італ. уряд заняв у відповіді на заклик комітету 13-ох. Ви допускали — мовляв — інґеренцію Ліґи, але не надмірно посунену, тому не можете нам закинути, щоби ми відмовилися від переговорів в рамах Ліґи. Бар. Альоізі підносить культурну місію італ. армії Абісинії та пояснює, чому його уряд не хоче припинити воєнних операцій, заки не підпише мирових прелімінарів; він мусить запевнитися, що Абісинія не вихіснує завішення зброї для реорганізації своїх військ. Відповідальність за те, що переговори не повелися, скидає бар. Альоізі на Абісинію.

НАПАСНИК НЕ СМІЄ ТРІЮМФУВАТИ.

Абісинський делеґат Вальде Маріям пригадує дотеперішні заходи у Женеві, підчеркує, як небезпечним прецеденсом для членів Ліґи був би італ. успіх та закидує Італії, що вона лише зволікає, щоб відсунути нафтові санкції. Абіс. делеґат домагається, щоб Рада Ліґи примінила 16. статтю пакту і не дозволила, щоби напасник тріюмфував.

СЛІД ЗАСТАНОВИТИСЯ НАД ЗАГОСТРЕННЯМ САНКЦІЙ.

На пополудневому засіданні після короткої промови бар. Альоізія заняв голос **мін. Іден**.

Брит. уряд — заявляє він — не уважає можливою тривку забезпеку мира без пошани пакту Ліґи Націй. На його думку необхідно дальше примінювати санкції, а крім того разом з іншими державами застановитися над евент. скріпленням та поширенням дотеперішніх санкцій. Опісля закидував Італії, що вона уживала трійливих газів.

Французький делеґат мін. Поль Бонкур заняв неясне становище і закінчив натяком на реміліторизацію Надренії. Опісля представник СССР амб. Патьомкін закидував членам Ліґи

дало велику толеранцію супроти держав, що ломлять договори.

Після промов делегатів другорядних держав (Аргентини, Португалії, Польщі, Данії, Румунії, Туреччини та Еквадору) та Мадаріяги предсідник Брос як представник Австралії висловив солідарність зі становищем мін. Ідена. Бар. Алоізі згадав про звірства абіс. вояків. Вольде Маріям обіцяв відповісти письменно.

РЕЗОЛЮЦІЯ.

На тайному засіданні рішила Рада проект резолюції, яку предсідник відчитав після перерви в год. 22.: **Рада Ліги Націй жалує, що війна дотепер не припинилась, закликає Італію розвязати спір з Абісинією згідно з духом члена Ліги та пригадує міжнародні конвенції логічно метод ведення війни.**

Абісинський делегат жалує, що резолюція не досить осуджує агресивний дух Італії. Бар. Алоізі не годиться на текст декларації, делегат Еквадору приймає його з застереженням, тому що його уряд є проти дальших санкцій.

На внесок предсідника **Рада Ліги приймає** резолюцію одноголосно.

ХОТЯТЬ ВИСТУПАТИ З ЛІГИ НАЦІЙ.

МЕКСИК, 21. 4. ПАТ. Гурт послів і сенаторів домагається від през. Карденаса, щоби Мексик виступив з Ліги Націй, яка стала чисто европейською установою, на яку Мексик не має впливу.

МЕКСИК, 21. 4. ПАТ. Щоденник „Ультімас Новітіяс", покликуючись на опінії багатьох парляментаристів, уважає, що Мексик напевно виступить з Ліги; нині постійна комісія конгресу видасть рішення в цій справі.

ЕКВАДОР ПРИПИНИВ САНКЦІЇ.

ЖЕНЕВА, 21. 4. ПАТ. Еквадорський уряд повідомив предсідника комітету 18-ох, що припиняє протиіталійські санкції тому, що Італія прийняла заклик комітету 13-ох.

—o—

Будова доріг у Копичинеччині.

Повітова дорогова управа в Копичинцях приступила з весною в межах признаних кредитів до консервації та розбудови доріг і мостів у цілому повіті. Програма робіт обіймає відбудову 6 кілометрів державної дороги Грубешів-Заліщики, 1 км. повітової дороги Чагари-Дубівка і 2 км. повітової дороги Хоростків-Постолівка. Продовжують теж розпочаті торік роботи коло будови 2 км. нової битої дороги на відтинку Гадинківці-Оришківці.

Консерваційні роботи будуть виконані на просторі 90 км. при вжитті 20 тисяч кубіків каміння. Матеріялу доставляють місцеві каміноломи.

Одночасно йдуть роботи над будовою нового залізо-бетонового мосту на згаданій державній дорозі та над перерібкою коло 300 кубіків дерева до будови мостів у повіті. *(Всхуд.)*

З НОВИХ ВИДАНЬ.

Книжка про Настю Волошин.

Книжка о. д-ра Г. Костельника про Настю Волошин, що отсе недавно вийшла з друку, незвичайна своїм змістом. Читаючи її, цілковито не звертаєш уваги на її форму. І саме у тому досконалість форми. Пригадую собі, у Петербурзі перед війною грали оперу „Невидимий град Кітеж" Римського-Корсакова. Співав у ній між іншими геніяльний артист Єршов. У одній драматичній сцені він так захоплював слухачів своєю грою, що, памятаю, наче не чув я мельодії та не сказав би, якби мене зненацька запитали, хто це співав — тенор чи бас, гарний чи ні у нього голос. Це все лишилось поза обсягом моєї уваги: я бачив обнажену душевну драму національного зрадника, що показав дорогу ворогам до Кітежа".

Книжку о. д-ра Костельника читається одним заходом: почнеш читати і мусиш дочитати її до кінця. Властиво на тому кінчається сама рецензія на книжку.

Але хочу порушити іншу справу, що навіяна книжкою. Мушу почати трохи здалека. Одна з найбільших хиб нашої національної вдачі — це те, що не вміємо ми цінити і використовувати своїх великих людей. Навпаки радо їх розвінчуємо. І хоч ми мали ось недавно поглядову лекцію в Польщі, як повинен виглядати культ великої людини та яку творчу силу має навіть творена легенда, то всеж боюсь, що ми таки пізно за своєю вдачею та не зуміємо використати це надзвичайне явище, яким є поява в нашому народі Насті Волошин. У самій книжці о. д-ра Костельника можна зауважити два трохи відмінні становища у цій справі. Оповідає автор, як в родинному селі Настя з наказу свого внутрішнього голосу надхненно проповідувала перед масою селян. Пише і про те, як у Млинах 9 тисяч селян парами пересунулись перед Настею, коли вона навіть була в екстазі. І це видається було логічним, як прийняти під увагу одне з 2-х завдань Насті — скріпити віру в народніх масах. Але з інших умовин життя і психіки Насті виходить, що масове відвідування Насті не тільки наразило би її на звичні терпіння, але прискорило би процес спалювання живої „Свічки Божої". Справді, трудно найти вихід з цієї дуже делікатної та скомплікованої справи. Однак вирішення її, здається, необхідне, бо навіть зі сторінок самої книжки можна відчути цю необхідність, коли, нпр. читаєш про боротьбу за Настю між Львовом і Млинами. У такій ситуації особливо ясною стає необхідність можливо широко поширити книжку о. д-ра Костельника. І це тим більше, що у проблемі Насті Волошин дуже сильно підкреслені два наскрізь позитивні моменти. Перший з них — національний. Настя сама в екстазі говорить лише по українськи. Ісус Христос і Пречиста Богоматір говорять до Насті тільки по українськи. Ангел Насті вустами Насті теж промовляє по українськи. А прошу пригадати, як наш селянин у масі своїй стидається говорити з панами в рідній мові. Бувало колись калічив він в розмові з панами московську мову, нині наломлює свою мову на польський лад. Другий мент у проблемі Насті — це звеличення східної Церкви та підкреслення того, що не вільно нам українцям, православним і греко-католикам, між собою ворогувати на релігійному тлі. У Насті Волошин улюбленою піснею є пісня про Почаївську Матір Божу, а чейже ця пісня таки православна. Здається, слід це підчеркнути саме тепер, коли можна зауважити деяку нетерпимість серед нового скріпленого католицького руху до всіх, хто некатолик. **С. Хруцький.**

—o—

З радія.

„Запорожець за Дунаєм" у П. Радіо.

Іще раз про „Запорожця за Дунаєм"? — Направду вже бачу нехіть на обличчях читачів, бо коли самому авторові додаткової дії (лібретта) цієї комічної опери знудилося вже читати про „Запорожця", то що й казати про терпеливі маси читачів?

З тих то причин, коли Шан. Редакція „Діла" звернулась до мене з проханням поділитися з читачами на сторінках „Діла" враженнями з авдиції „Запорожця за Дунаєм", трансмітованого 17. ц. м. зі студії „Польського Радія" у Львові на цілу Польщу, я спершу відмовився хочби ще з тої причини, що недавно мав уже нагоду висловитись на сторінках „Діла" про виставу тої опери у Вел. Міському Театрі у Львові. Але на повторену просьбу Редакції я остаточно заризикував ще цим разом наразитись читачам і зареєструвати свої враження з вислуханої радієвої авдиції.

Вислухавши цієї **першої** взагалі трансмісії української комічної опери Польським Радієм, уважаю її під кожним оглядом і над сподівання вдатною.

Від довшого часу серед тисячної армії українських радієвих абонентів нуртують оправдані жалі, висловлювані навіть на сторінках преси з приводу яскравого легковаження управою Польського Радія українських авдицій. Чого то ми вже не наслухалися з того радія у всяких мовах, як французькій, англійській, німецькій, італійській, шведській російській, румунській, мадярській, ба навіть гіндуській, — зате в українській мові, як матірній мові міліонів компактного українського населення у межах теперішньої польської держави — ледви тут і там якась стара грамофонова плита і двічі-тричі до року Служба Божа з Успенської церкви. Якщо отодішня авдиція має бути зворотом до кращого у цій ділянці та зрозумінням доцільности в програмовій політиці Польського Радія, то треба це з признанням повитати.

Однак авдиція „Запорожця за Дунаєм" теж з чисто артистичних оглядів була не лиш для українця, але також для поляків і жидів одною з найцікавіших і найкращих точок програми Польського Радія.

Не буду подрібно переходити усіх подробиць, бо мусів би повторити всі суперлятиви для мистецьких креацій **Марії Сокіл** (Одарка), **І. Романовського** (Карась), та **М. Мантінія** (султан). Це оперові першоклясні сили, знані усій публиці з виступів у Великому Театрі у Львові і на наших сценах у краю і за кордоном. Для них ставати перед мікрофоном не першина. Тож не диво, що їх голоси звучали чисто, ясно, повно з усіми інтерпретаційними нюансами. Та з тим більшим вдоволенням мило мені тут ствердити, що й усі інші репрезентанти головних роль і хори вийшли не менше ефектовно і з беззастережним успіхом. П. **Сабат-Свірська** (Оксана) і **М. Балтарович** (Андрій) можуть зачислити оводішні їх виступи до найкращих своїх успіхів. Голоси їх не лише у сольових партіях, але теж у дуетах так з собою гармонізували, що ми слухали їх з повною насолодою. Андрій і в дуетах і в молитві вийшов далеко краще, ніж свого часу на сцені. **П. Сушківна** (одаліска) має прегарний голос, що лучить у собі молодість і чар, гнучкість і звук шляхотного металю. Чисто звучав теж добрий голос п. **Сніжка** (Імам).

Я слухав цієї авдиції з детектора на слухавки. Не знаю, чи виконавці мали припадкове щастя, чи вони так добре стояли перед мікрофоном, досить, що ця авдиція була під оглядом радіофонічним така чиста, така виразна й без ніяких нераз таких частих, перешкод, шелестів і тріскотів — що із того боку авдиція була надзвичайно вдатна. Орхестра, що нераз навіть при трансмісіях великих симфонічних концертів виходить з прикрим переяскравленням деяких інструментів (перкусії, там-там, або деревляних, як флейти, пікколя і т. д.), — тут вийшла так складно, що ніколи не приглушувала солістів ані не виходила за слабо.

Тому аранжерам цієї авдиції, перш усього музичному провідникові **Антонові Рудницькому** і конферансієрові д-рові **Михайлові Рудницькому** належиться за їхню працю щира вдячність. Цей останній у своїх поясненнях — у польській мові — цікаво схопив зміст пропущених діяльогів, чим причинився видатно до зрозуміння цілости опери навіть для тих, що її слухали вперше.

По тій прегарній авдиції українські радіоабоненти радо заплатять місячну належність за радіо. **Д-р Мих. Волошин.**

НОВИНКИ.

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущина 5** (побіч кіна „Апольо") поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 7—10

— **„Роксоляна"**, пансіон у Живці Черче — поручає від 1. травня 1936 р. привітні сухі, здорові кімнати для поодиноких осіб та родин. Дбайлива кухня з мясним і дієтичним харчем у ресторані „Палатка", під постійним лікарським наглядом. В часі обіду і вечері концертує орхестра. 1985 1—3

— **Реферат на тему: „Про деґенерацію народів"** виголосить д-р Маркіян Дзерович в четвер 23. квітня 1936 р. о год. 18-їй в домівці Марійського Товариства Пань, вул. Руська 10. Вступ за добровільними датками на цілі Харитативної Секції Марійської Дружини Студенток. 1984

— **Концерт у честь Митрополита Шептицького в Тернополі** при участі Михайла Голинського і Юрія Криха відбудеться в неділю 26. квітня ц. р. вечором. Чистий дохід на лічницю ім. А. Шептицького.

— **Підготовний курс до гімназії в Тернополі.** З днем 22. квітня ц. р. почнеться у приватній коедукаційній гімназії „Рідної Школи" в Тернополі безплатний підготовний курс до І. кл. гімн. нов. типу. Зголошення на курс приймає управа гімназії в урядових годинах.

— **З Т-ва „Відродження".** Загальні Збори Українського Протиалькогольного Т-ва „Відродження" у Львові відбудуться в суботу 25. квітня ц. р. в домівці при вул. Чарнецького ч. 26. Початок в год. 17. На випадок неприявности достаточного числа членів в означеній порі, збори відбудуться пів години пізніше без огляду на число приявних.

— **В Союзі книговодів у Львові** (вул. Сакраменток 10) відбудеться в четвер, 23. ц. м. дискусійний реферат д-ра Юл. Ружицького на тему „Проблема спеціялізації". Початок год. 19. Вступ вільний для членів і гостей.

— **„Єдиний російський фронт".** Як повідомляють нас із Праги, 16. ц. м. серед російської еміграції відбувся дискусійний реферат на тему: „З ким має йти російська еміграція на випадок війни: з Гітлером і японцями проти СССР, чи з червоною армією?" В дискусії взяли участь представники всіх російських угруповань на еміграції, від правих до лівих, з участю старих революціонерів, Прокоповича і Лазарева. Від

БОЛЬШЕВИКИ ОБМЕЖУЮТЬ ДОСТУП ДО ВИЩИХ ШКІЛ.

ПАРИЖ, 21. 4. ПАТ. Авас повідомляє з Москви: Большевицька влада постановила обмежити доступ до вищих шкіл, до яких могтимуть записуватися лише ті ученики середніх шкіл, які мали найкращі поступи в науці. Досі всі ученики після скінчення середньої школи мали доступ до університетів. Наслідок того був такий, що вищі школи були переповнені та що багато учеників не було якслід приготованих.

МАНДЖУ-КО ДОМАГАЄТЬСЯ ОПОРОЖНЕННЯ БОЛЬШЕВИКАМИ ПРИКОРДОННОЇ СМУГИ.

ТОКІО, 21. 4. ПАТ. Агенція Домеї повідомляє: Уряд Манджу-ко рішив домагатись від військової большевицької влади, щоб опорожнила простір на схід від Суйфенго (Пограничная). Уряд Манджу-ко запевняє, що це манджурська територія. Большевицьке військо, запевняє уряд Манджу-ко, займає простір на 10 км., який врізується у територію Манджу-ко.

—o—

ГОСТРА КАРА НА ЗРАДНИКІВ.

ТОКІО, 21. 4. ПАТ. Комунікат квантунської армії повідомляє, що 20. квітня розстріляли 4-х зпоміж 6-х монгольських змовників під проводом ген. Лі-Ченга. Всі розстріляні відповідали перед военним судом за зраду, шпигунство і змову з большевиками на Сибірі. На основі присуду военного суду розстріляли: ген. Лі-Ченга, ген. Фу-Лінга, Чун-Теча, шефа політичного бюра провінції Сінган і Гвайлінг-Тай, секретаря ген. Лінг Ченга. Двох інших монгольських урядовців засудив военний суд одного на 15, другого на 12 років вязниці.

Довкола маніфестаційного страйку

В тернопільському і станиславівському воєвідстві страйку не було, зате в бориславськім нафтовім басейні був одногодинний маніфестаційний страйк, який проминув спокійно. До Варшави виїхала зі Львова делегація Ліґи Оборони прав людини і громадянина з проф. Шимкевичем, яка вручить центральній владі заяву у справі останніх подій у Львові.

Дві нові жертви кривавих подій.

У загальному шпиталю у Львові померли у понеділок ще дві особи з поміж ранених підчас кривавих четвергових подій у Львові, а саме: *60-літня Анна Тичка* (вул. Замойського ч. 8) і *26-літній Микола Павлів*, безробітний (Кривчицька Кольонія ч. 18). *Обі жертви похоронили у вівторок в 5-ій год. рано в асисті священика і родини померших. Таким чином це вже 14-та жертва, вчисляючи сюди вже також покійного Ковака і Середу, які померли від ран підчас демонстрацій на Академічній площі.*

Хто буде краківським воєводою?

ВАРШАВА, 21. 4. ПАТ. Як довідується ПАТ, у найближчих днях іменують полковника Михайла Ґноїнського краківським воєводою.

повідь була однодушна: хоч і з ненависною владою, але за Росію — проти кожного ворога. В дебатах часто падало слово „Україна“, „українці“, яких змагання до самостійности все ще уважають за сепаратизм і зраду „единої неділимої“.

— **Літературний вечір Вістника** при участи **Олени Теліги, Евгена Маланюка, Богдана Кравціва і Дмитра Донцова** відбудеться в неділю 26. квітня в год. 7 увечері в „Жовтій Салі“ Народнього Дому. Програма в афішах. Білети від пятниці в „Сокільськім Базарі“. 1992

— **„Пуласький“ їде до Полудневої Америки.** Найближчий відізд корабля „Пуласький“ до країв Південної Америки відбудеться дня 30. квітня з Ґдині. Як можна догадуватися, і цим разом буде він виповнений до останнього місця.

— **Залізничі знижки для студентів.** Ректорати вищих шкіл видали оповіщення щодо полекш, якими можна користуватися на залізницях. Згідно з розпорядком міністестра шляхів, академічні залізничі леґітимації дають право набувати знижкові білети, місячні і квартальні, до всіх місцевостей, що находяться у віддалі 100 км. від сідиби школи.

— **Боротьба з венеричними недугами.** Міністерство суспільної опіки вислало воєводам письмо у справі безплатного приділу ліків проти венеричних недуг. Від 1. травня ц. р. всі лічниці і лікарі спеціялісти, дістануть відповідні запаси ліків, які мають давати безплатно хорим, причому обвязані вести докладні реєстри їх зужиткования та предкладати звіти воєвідським урядам.

— **Беруться до гуцулів.** Як повідомляє ПАТ, заходом косівського Окружного Т-ва Рільничого відбулися в Жабю збори гуцулів, де рішено заложити гуцульську районову споживчу кооперативу. До кооперативи приступило 126 членів. Одночасно в Косові зорганізовано людовий університет, що міститься в людовім домі, який свіжо збудовано. Фреквенція місцевого населення, кажуть, велика.

— **Жидівська гімназія у Варшаві.** У Варшаві повстав жидівський комітет, що має покликати до життя з новим шкільним роком середню школу з еврейською мовою навчання. Відповідне подання за виданням концесії на ведення школи внесено вже до міністерства освіти.

— **Нову польську парохію** утворено на днях у Княжім. До неї належать села: Княже, Бонижин, Ляцьке Велике і Ляцьке Мале.

— **Жиди їдуть до Палестини.** Крізь граничну стацію Снятин-Залуче переїхали два транспорти жидівських емігрантів з Польщі до Палестини. Один транспорт складався із 200 осіб, другий 120.

— **Великі пожежі.** В містечку Кожангородок на Поліссі згоріло 150 домів. Поверх 1000 осіб знайшлося без даху над головою. — В Долиняних пов. Рогатин вибухла пожежа в загороді Якима Хмельницького і перекинулася на будинки кількох сусідніх господарів. Шкода значна.

— **Парцеляційні ошуканства.** Перед городським судом у Калуші ставав Герман Френкель зі Львова, син власника дібр у повітах калуському, дрогобицькому і стрийському під закидом парцеляційних ошуканств на шкоду кільканацятьох селян із Студінки пов. Калуш. Тому кілька літ Френкель парцелював землю в Студінці і продав кільканацятьом селянам ґрунти, беручи від них ріжні суми як задатки, землемірні кошти і т. п. Коли селяни хотіли увійти в посідання куплених ґрунтів, Френкель зволікав зі справою і не хотів дати потрібних документів. Тоді селяни зажадали звороту грошей, а стрінувшись з відмовою, повідомили прокураторську владу. В часі слідства Френкель звернув селянам гроші і винагородив кошти. Всеж таки калуський суд засудив його на 14 місяців вязниці, з чого 7 місяців на основі амнестії подаровано, а 7 відложено та на гривну 10.000 зол. і зворот коштів понад 1000 зол.

— **Три особи згоріли.** В селі Красноволя пов. Луцьк згоріла загорода господаря Петра Борщкевича, причому у вогні знайшли смерть жінка господаря та два сини, 12-літній Лазар і 9-літній Омелян, яких пожежа заскочила в часі сну. Борщкевич, що пробував їх ратувати, сильно попікся і його в тяжкому стані перевезли до луцького шпиталю. Вогонь був підложений.

— **Детронізація циганського „короля“.** До Варшави зїздяться зі всіх сторін цигани, щоби вибрати нового „короля“. Вони не вдоволені теперішнім „королем“ Василем Квіком, що веде занадто розгульне життя. На його місце хотять вибрати „королем“ Михайла Квіка.

— **Родинна трагедія.** У Володимирі застрілився з револьвера Карло Радомський, плютоновий артилерійської школи підхорунжих. Потрясена тим його жінка пробувала відобрати собі життя тою самою зброєю, одначе до цього не допустила її сестра та одна знайома. Підчас сіпанини впав стріл, спричинюючи рани. Причина трагедії невідома.

— **Стрілянина на мечі** склалася в Живці, де зістрілася місцева Кошарова з дружиною Аматорський із Хоржова. Коли змагання скінчилося вислідом 2 : 1 в користь Аматорського, місцева публика кинулася на грачів Аматорського, обкидуючи їх камінням. У відповідь на це один із прихильників Аматорського дав кілька револьверових стрілів до юрби, ранячи одного хлопця тяжко в ногу. Загальну бійку зліквідувала поліція і військо.

— **Що коштувала смерть Ліндберґової дитини?** Оголошено офіціяльні підсумки коштів, з якими був звязаний голосний процес страченого недавно Гавптмана, вбивника Ліндберґової дитини. Саме слідство, ведене в цій справі коштувало 1.235.230 долярів. З тієї суми припадає на американську поліцію взагалі 120.000, окремо на поліцію стейту Ню Джерзі 200.000 долярів. Вашингтонський уряд видав у звязку з аферою Гавптмана 800 тисяч долярів. Процес Гавптмана коштував тільки 115.000 долярів, а найдешевше випало страчення засудженого, бо тільки 230 долярів. Одначе офіціяльне обчислення не відповідає справжнім коштам афери, звязаної зі схопленням маленького Ліндберга. Як відомо, американська поліція влаштувала велику нагінку на „кіднаперів“ (ловців дітей) у всіх стейтах, уживаючи до помочі цілу армію приватних детективів. Кошти цієї нагінки обчислюють на 15 міліонів долярів. Афера Гавптмана, що наразила на такі величезні кошти американську поліцію, сталася поважним джерелом доходів для товариств телеграфів і телефонів, які заробили на ній 600 тисяч долярів.

— **Джілі у фільмі.** Фірма „Італьо-Фільм“ приготовляє фільму „Марія“, в якій виступає знаменитий італійський співак Джілі, один з найбільших тенорів на світі. Його партнеркою є берлінська співачка Кете фон Надь, родом мадярка. Акція фільми відбувається в Парижі, в південній Франції та Неаполю.

— **Великі сніги впали в Німеччині.** В деяких провінціях лютилася в пятницю і суботу велика сніговія, що засипала великі простори на два метри високо, в горах на три метри. Наглий поворот зими спричинив великі шкоди на полях, городах і садах. Крім того поперериванi телеграфічні дроти. Біля Каселю особовий потяг застряг у снігах. Є теж жертви у людях. У Шварцвальді заблукалась серед снігів ґрупа англійських туристів, зложена із 257 хлопців. Пять хлопців замерзло, інших у тяжкому стані відратувано.

— **Ріжні вістки.** В Берліні повстало німецьке товариство задля дослідів психольоґії звірят. — В Парижі відбудеться 7—9 травня ц. р. міжнародній конгрес гри на гармонії, орґанізований під патронатом щоденника „Ле Пtіт Парізіен“. — Одна з фільмових фірм у Голівуді заангажувала сина страченого Гавптмана. Манфреда до серії знимок з винагородою 600 долярів місячно. — В Голівуді було торік занятих у фільмових підприємствах 6.355 статистів, між ними 2.499 англійців, 2.232 французів і 204 німців.

З театру.

„Голгота“, релігійна містерія на 8 картин.

Український театр „Заграва“, який у минулу суботу й неділю виступав у салі театру Ріжнородностей, не має щастя до нашої львівської публики, бо в обох днях на салі було ледве по кільканадцять осіб. Правда, вина тут теж і управи театру, бо з такою релігійною містерією як „Голгота“, треба було до Львова приїхати у страстнім тижні, в кожнім разі перед Великоднем. Сама вистава не робила того враження, яке повинна і може зробити на глядачів саме така релігійна містерія, як Голгота. Чому? Кожний з нас, що читав Святе Письмо і знає історію мук та смерти Христа і пригадує собі ті драматичні моменти, які діялися після тріюмфального в'їзду до Єрусалиму, хотів би побачити дійсно масові сцени змінливої юрби, яка раз паде на коліна, то знову кричить: „Распни!“ Тимчасом цей момент масовости відпав мабуть з двох причин: невеличка сцена і за мала кількість артистів. Але в такому разі навіщо писати, що „Голгота“ йде на зразок релігійних гор в Обераммерґав, де саме масова участь німецьких селян є головним вирішним моментом?! Щож торкається самої гри, то без сумніву на перше місце вибився В. Блавацький, який грав ролю Христа, опісля Я. Рудакевич як Юда. Паздрій як Сатана і Марія Магдалина (В. Левицька), які дуже добре вив'язались зі своїх роль. Але й тут вражало те, що Юда при Тайній Вечері над вухом Христа та апостолів розводиться зі своїми міркуваннями про зраду, замісць висунутись зовсім перед сцену, щоб глядач мав ілюзію дійсности. Ангел у деяких місцях (після молитви Христа на Оливній Горі) не повинен взагалі виходити на сцену, бо своєю появою затемнював те сильне враження, яке залишила горяча молитва Христа. Хто бачив вояків і Пилата, мусів сильно розчаруватися, бо римські вояки на сцені нагадували своїм голосом швидше молодих хлопців, ніж загартованих у боях, безоглядних і жорстоких, горожан у своїх кольоніях римлян. До ролі Пилата краще надався би своєю поставою Е. Курило, який грав ролю Петронія, дорадника Пилата. Вже таки, не зважаючи на ці недотягнення, „Голгота“ робить враження на глядача і таку виставу повинна українська публика відвідувати масово.

М. Х.

Спорт.

НОВІ УСПІХИ „СЯНУ“.

Минулого тижня комбінована дружина перемиського „Сяну“ розіграла два товариські змагання, які вирішила легко у свою користь. І так у Мостиськах „Сян“ переміг „Скалу“ (Бєлясє) 6:0 (3:0). Одночасно друга комбінована дружина „Сяну“ перемогла в Добромилі У. С. К. у відношенні 5:3 (4:0).

ПЕРЕМИШЛЬ. Сян — Корона 4:4 (3:1).

Товариські змагання цих дружин скінчились ремісовим вислідом. У першій половині Сян мав рішучу перевагу і до 40. хвилини напад Сяну стріляв 3 голі (Козак, Партика і Турко). Щойно при кінці першої половини Штарвин стріляв першого голя для Корони. По перерві вже в 1. хв. Біленький здобув четверті й останні ворота для Сяну. Після того прийшов до голосу напад Корони і здобув три голі. Видців поверх 1.000. Суддював п. Ґерач.

СТАНИСЛАВІВ. ПРОЛОМ — АДМІРА 2:1 (1:1).

Змагання за мистецтво В-кл. Ворота добули: Якібчук і Урський. Суддя п. Ватенберг д. добрий.

Склад: Андрвішин І і ІІ, Багриновський ІІ, Кулиба, Зубик, Чаплинський, Демянчук ІІ і І, Керникевич, Урський ІІ, Якібчук І.

Чергові мистецькі змагання закінчилися щасливою виграною Пролому. Щасливою не тому, що Адміра є доброю дружиною, але тому, що граючи ввесь час на половині чи навіть дослівно на „шіснадцятці“ Адміри, не міг Пролом ніяк добути воріт. Безліч разів голь попадав між ноги грачів противника, або у воротаря чи в бік воріт. Пролом не здобувся на таку тактику: замість стріляти здалека, Пролом підходив непотрібно на кілька кроків під ворота Адміри, яких боронила ціла одинадцятка, кидаючись попросту кожному в ноги, хто хотів стріляти до воріт. Хід змагань доволі цікавий. Гру зачинає Адміра й несподівано здобуває в 4 хв. ворота. Пролом зривається, накидає гостре темпо, починає грати на половині Адміри і в 19 хв. здобуває перші ворота. В другій половині Пролом увесь час сидить на „шіснадцятці“ Адміри, немилосердно душить і ані руш не може здобути воріт. Кінець зближається, ще півтора мінути до кінця, нерви грачів і публики напружені до найвищого ступня. Ріг до Адміри. Демянчук ІІ уставляє докладно мяч і зі словами: „остання шанса“ прегарно стріляє. Мяч іде в середину, Керникевич зручно закриває воротаря Адміри й Урський легким стрілом, серед захоплення публики, здобуває Проломові два цінні пункти, які висунули Пролом на чоло табелі.

В Проломі найкраще грав Багриновський ІІ на обороні, в нападі Демянчук ІІ та Урський. Перший був добре наставлений стрілово: воротар Адміри, зловивши „бомбу“ Демянчука на лице, зімлів так, що інтервеніював лікар. Ці змагання були знаменитою лекцією, як слід грати з дружиною, що грає т. зв. „гуртами“ і ще раз доказали, що без солідного тренінгу годі щось осягнути!

Ревера — Раз Два три 5:1 (3:0). Мистецтво А-кл. Заслужена, хоч абсолютно за низька виграна Ревери, що веде в табелі А-кл.

Б. Л.

ХОДОРІВ. **Віл — Ганоар 3:2 (1:1).** Змагання товариські. Гра цікава, ввесь час доволі гостра. Суддя п. Західна.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ У. С. К. „ВАТРА“ В ДРОГОБИЧІ

В Дрогобичі відбулися заг. збори У. С. К. „Ватра“, які вибрали новий виділ під проводом проф. Сольчаника. Його заступником є м-р Геврик, секретарем п. Борис, спортовим референтом дир. Пюрко, спортовим лікарем д-р Яремчишин. У. С. К. „Ватра“ приступив до Л.О.З.П.Н. і буде брати участь у розгривках за мистецтво. „Ватра“ крім секції копаного мяча має ще такі секції: легкоатлетичну, спортових гор, пінг-понгову, туристичну і лещетарську. Члени переводять увесь час тренінги і вправи та пильно підготовляються до змагань на зеленій мураві.

МИСТЕЦТВО ЛІГИ.

СВЕНТОХЛОВИЦЕ. Леґія — Шлеськ 1:1 (0:0).
ВАРШАВА. Варшавянка — Варта 4:2 (2:1).
КАТОВИЦІ. Висла — Домб 1:0 (1:0).

МИСТЕЦТВО ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. Чуват — Гасмонея 3:1 (0:1).
ЛЬВІВ. Погонь І Б. — Чорні 2:2 (2:1).
ЯРОСЛАВ. Польонія — Огнісько 2:1 (0:0).

Змагання Ресовії з Лехією не відбулися, бо Лехія повідомила Ресовію, що не приїде на змагання до Ряшова тому, що не має грошей. Через те Ресовія здобула два пункти вокувером.

СТРИЙ. Погонь (Стрий) — Станиславовія 4:0 (2:0).
КРАКІВ. Краковія — Леґія 4:0

ВІДГУКИ ДНЯ.

Відозва до безробітних.

Львів пережив трагічні дні, що сколихнули ним, як вихор дзеркалом ставу, затоплюючи повіки неодин човен. Потріскали від цього виставові шиби, попереверталися деякі трамваї, димом здимів склад дерева.

Княже місто знову вернулось до менш-більш нормального стану, коли не рахувати синяків на його лиці і летючок та відозв, що лишилися на памятку, одні в архівах, другі на мурах.

Про летючки говорити тяжко, а ще тяжче писати, бо всі вони проти ріжних достойників і в такім тоні, що грозила б не тільки конфіската.

Але про відозви — думаю — можна. Зрештою буду говорити дуже делікатно, щоб і вовк був цілий і коза сита...

Як тільки трохи вспокоїлося, появились на мурах відозви від ріжних товариств, союзів чи організацій, а вкінці і пастирський поклик архиєпископів: римо-католицького та вірменського.

Відозви, поклики — річ у таких випадках звичайна. Видають і видаватимуть їх люди все і всюди, де будуть заворушення чи страйки. Але цікаво, як до тої справи підходять автори деяких відозв.

Пригадали собі про себе і про 1918. рік „оборонці Львова“ та звертають увагу безробітних на давні дії, свято віруючи, що споминами можна наповнити шлунок. Переглядаючи список жертв трагічних львівських подій, бачимо, що все це люди у віці від 18—25 літ, а один сороклітній — греко-католик. Тому, на мою думку, спомини ні причім, хіба, що відозва брала під увагу батьків чи дідів цих безробітних.

Президія міста Львова теж видала відозву з натяками на спомини, а „Стронніцтво Народове“ дописало при комуністах „і інших врогів чвиніkуф“.

Жид і українець читаючи цю дописку, старалися дійти, до кого воно відноситься.

При огні складу дерева на Городецькій хочуть спекти собі люди ріжні печені: дехто комуністичний шашлик, а дехто ендецький біґос. Про українське сало шкода й говорити, бо приступу нема.

Але це все політика, а люди, що писали відозви, це або політики, або політично настроєні президенти. Тому найцікавіше було мені познайомитись із покликом двох католицьких церковних достойників, що далеко від політичної боротьби, в затишші своїх келій могли безпристрасно розглянути причини і наслідки львівських подій суб спеціє етернітатіс.

І читаємо:

„Памятаємо польського робітника з днів облоги Львова, памятаємо його почесне й повне посвяти геройство і памятаємо його, як проливав кров для батьківщини. Таким він був тоді, таким він лишився і досі“.

А далі:

„Дивились ми з болем серця на сумний процес повільної переміни в кресовім громадянстві, що йшла в останніх роках, а коли то деякі легкодушні напрями паралізували в суспільній роботі що найжертвенніші і найздоровіші сили. — Зачався штучний поділ у громадянстві, що спеціяльно тут, на кресах, потребувало якнайбільшої єдности...“

Аж лекше мені стало. Нарешті відозва без політики, без натяків і без відсилання до 1918. р. Наше розполітиковане духовенство, спеціяльно зі станиславівської епархії, повинно собі брати приклад, як писати аполітичні відозви, чи говорити аполітичні проповіди.

Галактіон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

BULLETIN MENSUEL de Renseignements Economiques et Sociaux. Rome 1936, 8°.

Закордонне радіо.

Середа, 22. квітня 1936.

Відень (506,8) 17.20 Скрипка, 19.35 Симф. конц. **Братислава** (298,8) 19.25 Слов. нар. пісні, **Прага** (470,2) 19.25 Легка музика, 21.10 Хор, **Париж** (1648) 11.00, 17.30 Концерт, 18.00, 20.00 Спів. **Білгород** (437,3) 16.30 Мельодії. **Берлін** (356,7) 8.30, 12.00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.30 Для дітей, 15.30 Концерт, **Ляйпціг** (382,2) 19.00 Пісні. **Мінхен** (405,4) 14.00 Тріо, 16.30 Весела муз. авд. для дітей, **Будапешт** (549,5) 12.05 Сальон. музика, 17.00 Скрипка, 19.50 Балети, **Мілано** (368,6) 11.30 Орх. музика, 17.15 Вок. концерт, **Рим** (420,8) 13.10 Легка музика, 20.30 „Мефістофель“ оп. Боіта.

Четвер, 23. квітня 1936.

Відень (506,8) 19.30 Мельодії задюблених, муз., солісти, 21.00 Концерт англ. симф. орхестри, 22.10 „По віденськоиу" квартет. **Прага** (470,2) 17.15 Соната c-моль Бусонія на скр. і форт., 20.00 Фестіваль Двожака. **Париж** (1648) 11.00 Легка музика, 17.00 „Ефігенія в Авліді" траг. Евріпіда, 20.45 „Бернар Палісі" драма Ерж. і Салиндрія, 21.45, 22.30 Концерт, **Білгород** (437,3) 11.40, 19.50 Концерт, **Берлін** (356,7) 17.00 Форт. музика, 17.30 Весняні пісоньки, 18.00 Пісні й камер. музика, 19.15 Арфа та скрипка, 20.10 Вечір танків і веселощів, **Кенігсвустергавзен** (1571) 10.00 Нар. пісні, 21.00 Улюблені увертюри, **Мінхен** (405,4) 12.00 Розр. концерт, 13.15 Популярна музика, соло, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 17.30 Спів, 18.50 Сальон. музика, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика, 20.35 „Ль Доторо" дір. казка Бізелія, **Рим** (420,8) 17.15 Концерт, 22.00 Камер. музика

Львівське радіо.

Середа, 22. квітня 1934.

6.30, 7.40 Раншня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Радіо у сільській військовій та фабричній читальні, 12.35 Сто тактів музики, 13.10 Домашнє господарство, 13.15 Концерт бажань, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Концерт орх., 16.00 Для дітей: Історія про деревляного вояка, 16.25 Музична загадка, 17.00 Що це таке культура, 17.20 Вок.-муз. концерт, 19.20 Сільна рерум, 19.30 Реклямовий концерт, 19.45 Програмова скринька, 19.55, 20.00 Спортові вістки, 20.05 Актуальна гутірка, 20.13 Що говорять про радіо, 20.15 „Раз на вилки" радіовертеп, 20.45 Вечірній денник, 20.35 Інтерв'ю з Тад. Бохенським, 21.00 Творчість Фр. Шопена, 21.40 Поетичні мініятури, 21.55 Відгомони антен, 22.15 Це спогади.

Четвер, 23. квітня 1936.

6.30 Раншня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Раніший денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.08 Полудневий денник, 12.15 Муз. поранок для шкіл, муз., спів, 13.10 Домашнє господарство, 13.15 Фрагменти з оп. Пучінія „Мадам Батерфляй" з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Ф. Рибіцький: Суїта "Монюшкіяна" оп. 6, орх., 16.00 Все без вусів, для молодших дітей, 16.15 Г. Мельцер: Соната на скр. і форт. г-дур, 16.45 Радієві дотепи, 17.00 Концерт, музика, спів, 18.30 Суд над спортом, авд., 19.20 Програма на завтра, 19.25 Реклям. концерт, 19.38 Туристичний інформатор, 19.43 „Десятьох із Павяка" гутірка, 20.00 Театр Уяви: „Вакації в Ногані" Яр. Івашкевича, 20.35 Інтерв'ю, 20.40 Вечірний денник, 20.49 Думки про радіо, 20.50 Спортові вістки, 21.00 Симф. концерт, 21.55 Пісні відсп. Ядв. Гуперова, 22.15 Година радіослухача, муз. авд., 23.20 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.30—5.32.

Нім. марка 1·39—1·41, фр. франки 34.70 35·05, шв. франки 172.50—173·50, фунти стерлінги 26·15—26·30, австр. шілінги 99·00—100.00, чеські кор. 19.00—20.00, рум. леї 32.00—33.00, італ. ліри 36.50—37.50.

Золото: Доляри 9.12—9.15, Рублі 4.65—4·95, Фр. франки 34.80—35·20, Корони 37·00—37·30, Дукати 84.00—84.00; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.29, Рублі 1.20, Фльорени 0.75—0.75.

Долярівка 50.00—52.00. Інвестиційна 68.50—70.90.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З. 38—40, 5% дол. Б. Г. 50—52, 4% За. Б. Г. 37—39, 4½% За. Б. Г. 41—43, 4½% Ком. 51—53, 4% Ком. 44—46, 4%? Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63. Дол. 50.50—51.50.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від до
Пшениця одн.	20.25—20.50
Пшениця зб.	19.75—20.00
Жито Стандарт І.	13.50—13.75
Жито Стандарт ІІ.	13.25—13.50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 21-го квітня п. р. кооперативам платив за: льоко Львів

1 кг. масла десер. бльокове	2.75 зол.
1 кг. масла десерового бочкового і експортового платить дефінітивну ціну включно з опакуванням	2·80 „
1 л. молока в дні 15., 16. і 17. квітня платив по	0·15 „
1 к. яєць	2.40 „

Тенденція на масло і яйця вдержана, на молоко слаба.

Маслосоюз повідомляє, що від 21. IV. п. р. платить своїм доставцям за 1 кг живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (вул. Більчевського ч. 3):

Кури мол. товсті без острiг I. кл.	1.05 зл.
Курята молоді товсті I. кл.	1.60 „
Індички товсті I. кл.	1.25 „
Цапарки товсті I. кл.	1.25 „

Приймає кури в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

† **Поминальне Богослуження** в роковини смерти бл. п. Марійки Ковальюківної відправиться в парохіяльній церкві в Скнилові в суботу 25. квітня ц. р. в 9. годині рано. — Родина. 1991

На голодних з Полісся зложили з Лисиничі: Кр. Рідної Школи 10 зол., кооп. „Надія" 10 зол., Громадський уряд 10 зол. Чит. „Просвіти" горішн. 5 зол., Чит. „Просвіти" дол. 5 зол., Каса Стефчика 5 зол., Кружок Союзу Українок 4 зол.; разом 49.— зол.

Підготовчі двомісячні курси до гімназії у Перемишлі влаштовує кружок Родичів при школі Шашкевича від 20. квітня 1936 р. Оплата за курс 10 зол. Зголошуватись щоденно в кружку Родичів — Школа Шашкевича, Смольки 10. 1987

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАРСЬКО-ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Д-ра Баранецького у Львові ул. Миколая ч. 23 ріг ул. Зиблкевича приймає пацієнтів — по перерві святочній — як звичайно щодня від 3—6 пополудне в хоробах зубів і устної ями. Власна технічно-дентистична робітня. 1976 2—5

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ФІЛІЯ „ПРОСВІТИ" В УСТРІКАХ ДОЛІШНІХ прийме негайно здібного організатора, по змозі диригента, енергійного, доброго бесідника, з практикою. Платня по умові. Зголошення слати до Головного Виділу „Просвіти" у Львові. — **Виділ.** 1990

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНУ до писання українську, польську або українсько-польську куплю. Зголошення до „Діла" для „канцелярії". 1970 2—2

РІЖНІ

В ЧЕРЧІ першорядний пансіон „Амата" поручає огріті кімнати, здоровий харч, на бажання дієтетичний, вже від 1. травня. Ціни поміркованi. 1984 1—2

ГОДИННИКИ, будильники, направляє прецизійно, дешево, Ваплер, Шайнохи 1. 1872 1—2

ПІДПРИЄМЕЦЬ з середньою освітою шукає спільнички в ціли поширення підприємства з вкладом від 2.000 зол. Подружжя не виключене. Листи слати до Адм. „Діла" під „Молодець". 1991 1—1

ЗА 1 ЗОЛОТИЙ переробляє вирібня капелюхи жіночі, мужеські, Коперника 26, подвіря. 42/22 2—5

УВАГА! Християнська жіноча конфекція поручає плащі від 35 зол. Львів, Ринок 26, Ендерс. 797 10-15

ПЕЧАТКИ каучукові, металеві, всілякі гравюри найдешевше, бо в подвірю, Сикстуська 16. 1903 5—11

МОТОЦИКЛІ, ровери, всілякі частини до них поручає найдешевше „Автоспорт", Львів, Словацького. 1904 5—30

ОГОЛОШЕННЯ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Руханкового Т-ва „Сокіл-Батько"

відбудуться в неділю дня 26. квітня 1936 о год. 9 рано у власній салі при вул. Руській ч. 20 з наступним порядком нарад:

1) Відкриття Загальних Зборів.
2) Відчитання протоколу останніх Загальних Зборів.
3) Звіт з діяльности Старшини Т-ва „Сокіл-Батько".
4) Звіт Провірної Комісії.
5) Затвердження річного звіту і уділення абсолюторії Старшині.
6) Вибір членів Старшини та Провірної Комісії.
7) Установлення членської вкладки на рік 1936.
8) Внески і запити.

В разі браку комплету, статутом вимаганого, Загальні Збори відбудуться в годину пізніше з тим самим порядком нарад із правосильністю ухвал, без огляду на число присутних.

Участь відпоручників усіх гнізд краю обовязкова. Відпоручники гнізд обовязані вилегітимуватися повновластю Т-ва, підписаною головою і справником гнізда.

ЗА СТАРШИНУ:

Інж. М. Хроновят, голова. Е. Благітка, справник.

XXXVIII. Звичайні Загальні Збори

Кооперативного Банку „Дністер"

ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ПОРУКОЮ У ЛЬВОВІ

відбудуться в четвер, 28. травня 1936, в год. 4-тій пополудне в салі Товариства взаїмних обезпечень „Дністер" у Львові при вул. Руській ч. 20 з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з XXXVII Звичайних Загальних Зборів з 30. травня 1935.
2) Звіт Дирекції і Надзірної Ради з діяльности і замкнення рахунків за XL. адміністраційний рік (1935).
3) Звіт Ревізійного Союзу Українських Кооператив з переведеної ревізії.
4) Звіт Надзірної Ради з внеском на уділення абсолюторії Управі Товариства за XL. адміністраційний рік (1935).
5) Внесення Надзірної Ради:
   а) в справі розділу зиску за рік 1935, в квоті зол. 26.056.17;
   б) в справі визначення найвищої квоти кредиту, яку може Товариство уділити одному членові;
   в) в справі визначення найвищої суми зобовязань Товариства;
   г) в справі буджету на рік 1936.
6) Інтерпеляції членів.

НАДЗІРНА РАДА:
Остап Луцький
предсідник.

Управа

Товариства взаїмних обезпечень „Дністер" у Львові

повідомляє, що XLII. Звичайні Загальні Збори відбудуться в четвер, 28. травня 1936. в год. 10-ій рано у власній салі Товариства у Львові, при вул. Руській ч. 20 з таким порядком нарад:

1) Відкриття Загальних Зборів.
2) Відчитання протоколу XLI. Загальних Зборів з дня 30. травня 1935
3) Звіт Управи з діяльности і замкнення рахунків за XLIII. адміністраційний рік (1935):
   а) Відділу обезпечень від огню,
   б) Відділу обезпечень від крадежі з вломом.
4) Звіт Надзірної Ради з внеском на затвердження білянсу і рахунку зисків і страт та на уділення абсолюторії Управі за XLIII. адміністраційний рік (1935).
5) Внесення Надзірної Ради в справі: покриття білянсових недоборів в обох відділах.
6) Вибори:
   а) 4 членів Надзірної Ради на три роки (§ 34. статута),
   б) 3 заступників членів Надзірної Ради на один рік (§ 35. статута)
7) Означення винагороди для членів Надзірної Ради (§32. т. 5. статута)
8) Інтерпеляції членів.

До повищого порядку нарад може 1/5 частина представників зголосити додаткові справи, які мали би бути поміщені на денним порядку нарад, однак таке жадання помістити окремі справи на порядку дня треба зголосити Управі Товариства не пізніше як на 14 днів перед речинцем Загальних Зборів.

Сирий білянс

ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО С. А. У ЛЬВОВІ

на день 31. березня 1936.

ЧИННИЙ СТАН: Каса і суми до диспозиції в Банку Польськім і П. К. О. і Держ. Банку Рольнім 133.019.39. Заграничні валюти 41.650.42. Цінні папери: а) державні позички 185.121.98. б) заставні листи 7.448.97; в) акції 4.517.60. Консорціяльні інтереси 50.989.50. Краєві банки 128.497.97. Загран. банки 25.970.10. Векслі 1,392.091.47 Біжучі рахунки (дебет. сальда) 534.945.39. Термінові позички 3,140.704.82. Належ. з конвера. договорів 1,211.059.14. Дім 474.469.31. Ріжні рахунки 1,786.246.01. Кошти і т. п. 71.603.22. Відділи 119.576.66. Довготермін. гіп. позички 207.694.67. Ріжні гіп. відділу 38.089.09. Належитости з титулу трансакцій девізових на термін. і репорт. — Разом зол. 9.553.695.71.

ДОВЖНИЙ СТАН: Власні капітали: а) акційний 5,000.000 б) резервовий 237.309.65 в) прочі резерви 31.482.84. г) амортизаційний 169.164.33. Вклади: а) термінові 1·016.394.51, б) a vista 1,083.491.83. Біжучі рахунки (сальда кредит) 343.999.16. Інкасові зобовязання 1.366.06. Реесконт 176.110.50. Дисконто акцепт. Акцепт.Банку 723.176. — Краєві банки —.— Загр. банки 1.325.64. Гіпотечні вірителі —.— Ріжні рахунки 215.066.62. Відсотки, провізії і ріжні зиски 173.226.56. Відділи 138.356.26. Заставні листи 207.694.67. Ріжні гіпотечного відділу 35.531.08. Акцепти —.— Зобовязання з титулу трансакцій девізових на термін. і репорт. —.— Разом зол. 9,553.696.71. Гарантії зол. 4.697.80. Інкасо зол. 35.682.95.

Геліотерм Львів, Академічна 7 (ГМАХ ШПРЕХЕРА) Тел. 290-00

Фабричний склад лікарських інструментів, меблів, рентґенівських і електро-медичних 1909 3-3

Низькі ціни!
Догідні умовини платности!

Кошториси та фахова порада безплатно!

Дешево! Сітки до огорожі І. КОНРАД Львів, Гетьманська 22. 5-5 палата Бесядецьких.

ОДИНОКА ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ сіток до огорожі і сіток до ліжок та всілякі шлюсарські роботи

М. ВЕНЦЕК, Пелчинська 24 (тел. 215-18) 1704 10-10

Подільський Союз Кооператив у Тернополі оголошує

КОНКУРС НА АГРОНОМА

Попередня практика і відповідні посвідки та референції конечні.

Платня на підставі умови.

Оферти слати на адресу ПСК. В Тернополі.

1983 Дирекція.

Порошки на БІЛЬ ГОЛОВИ для дорослих в фабр. знаком KOWALSKINA

ХЕМ. ФАРМ. ФАБР. АЦ. „КОВАЛЬСКІ" ВАРШАВА

ВЛАСНИЙ ВИРІБ
КОВДЕР І МАТРАЦІВ
ПОСТЕЛЕВЕ БІЛЛЯ.
Великий виріб
ЗАЛІЗНИХ І МЕТАЛ. **ЛІЖОК**
Маріян Млєко, Коральницька 6
1817 8-10

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.